

Da' a Drndiæ "Sonnenschein "

26.02.2010.

Zmieniony 26.02.2010.

Drodzy Czytelnicy, 22 lutego nakładem wydawnictwa Czarne ukazał się niezwykle fabularyzowany dokument poświęcony jednej z najbardziej mrocznych tajemnic II wojny światowej – nazistowskiemu „ródłom życia”.

"Przez pięćdziesiąt lat zamykali nam usta. Przez pięćdziesiąt lat nasz los był tematem tabu. Aż do 1990 roku o nas nie mówiono, nie istnieliśmy. Ale archiwa nas dotyczące wciąż są otwarte. Przycupnęły w nich zniszczone życia. My, dzieci Lebensbornu, jesteśmy już starzy. Wielu z nas nigdy się nie dowie, kim jest. Pórnóż zacząłmy szukać".

(z Sonnenschein)

Przekład z chorwackiego Dorota Jovanka Ćirlić

Oddziały SS, pogromy żydów, getta, obozy koncentracyjne to tematy doskonale znane i bliskie polskiemu czytelnikowi. A jednak dokumentalnej powieści Da' a Drndiæ nie sposób porównać do żadnej z opublikowanych dotychczas księzek o mrocznych czasach nazizmu. Bezłitośnie suche dane, zdawkowe dialogi i wyraziste postacie rzucają uporne światło na niedostrzegane wcześniej pytania o dwuznacznie neutralność Szwajcarii czy procedury finansowania przejazdów więźniów do obozów zagłady. Faktograficzność Sonnenschein przypomina zbieranie materiałów dowodowych w postępowaniu przeciwko Złu i boleśnie uwypukla dramat bohaterów, których życie jest jedynie wypadkową kaprysów historii. Sonnenschein to jednak przede wszystkim odważny gest chorwackiej autorki, która odsłania gorzką prawdę o pochodzeniu setek tysięcy dzieci wojennej zawieruchy. To przejmująca historia o piekielnym planie Himmlera - o stowarzyszeniu Lebensborn, „ródle życia”, które jako gniazdo idei „Mein Kampf” stało się źródłem cierpienia pokolenia z zakamatem tożsamości.

"Matka mnie biła, ilekroć zapłakałam. Stój prosto, krzyczała, wyprostuj się, jesteś człowiekiem ojczyzny, pewnego dnia będziesz panować nad światem, mówiła. Im bardziej ona kochała nazizm, tym bardziej go nienawidziłam. Całkiem szczerze, że jej sny się nie urzeczywistniły, powiedziała Olaf. Kiedy zrozumiała, że Hitlera już nie ma i że w niedalekim czasie żaden nowy Hitler się nie pojawi, moja matka mną wzgardziła, odrzuciła mnie. Byłoby lepiej, gdyby się nie urodziła, krzyczała, opowiadała Olaf. Potem zapisałam się na balet, opowiadała Olaf, stałam się homoseksualistką, powiedziała Olaf, a moja matka oznajmiła, że gdyby Hitler żył, skończyłbym pod gazowym prysznicem."

(z Sonnenschein)

O autorce

Da' a Drndiæ urodziła się w 1946 roku w Zagrzebiu. Studiowała anglistykę na Uniwersytecie w Belgradzie, była stypendystką Fulbrighta na Southern Illinois University oraz studentką Case Western Reserve University. Obecnie wykłada współczesną literaturę brytyjską i język angielski na Uniwersytecie w Rijeci. Prozaistka, krytyk literacki, literaturoznawczyni, tłumaczka, dramaturg. Opublikowała tomy prozy: Put do subote (1982), Kamen s neba (1984), Marija Čestohowska još uvijek roni suze ili Umiranje u Torontu (1997), Canzone di guerra (1998), Totenwände (2000), Doppelgänger (2002), Leica format (2003) oraz Sonnenschein.

Źródło: Wydawnictwo Czarne <http://www.czarne.com.pl/>